

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพุทธศาสตร์และศิลปะแห่งชีวิต

๑. ชื่อหลักสูตร

- ๑.๑ ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์และศิลปะแห่งชีวิต
๑.๒ ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Arts Programme in Buddhism and Arts of Life

๒. ชื่อปริญญา

๒.๑ ชื่อเต็ม

- ๒.๑.๑ ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสตร์และศิลปะแห่งชีวิต)
๒.๑.๒ ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Buddhism and Arts of Life)

๒.๒ ชื่อย่อ

- ๒.๒.๑ ชื่อย่อภาษาไทย : พ.ม. (พุทธศาสตร์และศิลปะแห่งชีวิต)
๒.๒.๒ ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A (Buddhism and Arts of Life)

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- ๓.๑ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓.๒ ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. หลักการและเหตุผล และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๔.๑ หลักการและเหตุผล

ชีวิตตามการอธิบายของพุทธธรรมนั้น กว้างขวางลึกซึ้งและหมดจดครบถ้วน ทั้งนัยยะเชิงรูปธรรมและเชิงนามธรรม จนนำไปให้เกิดสันติสุขให้เกิดแก่บุคคลและสังคม การศึกษาชีวิตตามการอธิบายของ พุทธธรรม นั้นเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่ว่าจะเป็นศาสนิกในศาสนาใด หรือมีเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ใด ควรให้ความสนใจอย่างยิ่ง โดยเฉพาะบุคคลผู้มุ่งมั่นหาความจริง หรือสัจจะ หรือภาวะที่แท้ของชีวิต ยิ่งควรให้ความสนใจเป็นทวีคูณ

ความเข้าใจในชีวิตอย่างถูกต้อง จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในตนเอง สังคม เศรษฐกิจ การเมือง ตลอดจนวิถีวัฒนธรรม ความเป็นไปของชุมชนและของโลก ตลอดจนสัมพันธ์ภาพระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และเกิดความพยายามที่จะยกระดับวิถีเหล่านั้นให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

การปลูกฝังให้เกิดความเข้าใจชีวิตและดำรงชีวิตอย่างเข้าใจชีวิต ด้วยจิตใจที่มีปัญญาและอ่อนโยน เป็นทั้งสิ่งที่พึงปฏิบัติและเพาะบ่มให้เกิดขึ้น แก่ชีวิตทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฏิสนธิถึงช่วงท้ายสุดของการมีชีวิต “พุทธศาสตร์และศิลปะแห่งชีวิต” จึงเป็นหลักสูตรที่บุคคลที่สนใจค้นคว้าความจริงแท้ของชีวิต เพื่อการดำรงอยู่ด้วยปัญญา

๔.๒ วัตถุประสงค์

๔.๒.๑ เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้มีองค์ความรู้เรื่องชีวิตตามแนวพุทธธรรม และประยุกต์ความเข้าใจนั้น มาช่วยฟื้นฟูจิตใจและแก้ปัญหาชีวิตของบุคคลและสังคม

๔.๒.๒ เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้มีจิตวิญญาณของอาสาสมัคร เพื่อทำงานเกื้อกูลรับใช้เพื่อนมนุษย์ให้มีชีวิต สงบเย็นและเป็นประโยชน์

๔.๒.๓ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในระดับชาติและระดับนานาชาติ

๕. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

๕.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่ สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๕.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๗๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มี ประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาหรือผู้จบปริญญาธรรมแก่ ำ ประโยค และ

๕.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๖. วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

๖.๑ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ คัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในแต่ละปีการศึกษา

๖.๒ ผู้สมัครต้องสอบผ่านข้อเขียนใน ๓ วิชา คือ

- (๑) ความรู้ความสามารถทั่วไป
- (๒) ภาษาอังกฤษ
- (๓) วิชาเฉพาะสาขาวิชาจิตวิทยา

๖.๓ ผู้สมัครต้องผ่านการสอบสัมภาษณ์

๗. ระบบการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จัดการศึกษาระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะ กำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำ บัณฑิตวิทยาลัย

เงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๖ และ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๘

๘. ระยะเวลาการศึกษา

๘.๑ ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค

๘.๒ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง และศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่า สัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๘.๓ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปราย หรือสัมมนา สัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาศึกษานอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๙. การลงทะเบียนเรียน

ให้ลงทะเบียนรายวิชาแต่ละภาคการศึกษาปกติ ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต และชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาอื่น ๆ ที่ต้องชำระเป็นรายภาค เมื่อศึกษาครบ ๔ ภาคแล้ว ยังไม่สำเร็จการศึกษา ต้องลงทะเบียนรักษาสถานภาพทุกภาคการศึกษา จนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

๑๐. การวัดผลและประเมินผล

๑๐.๑ ให้มีการวัดผลทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษาโดยวิธีการทดสอบ เขียนรายงาน มอบหมายงานให้ทำ หรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชา

๑๐.๒ นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบได้ หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ตามเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้น มาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

๑๐.๓ การประเมินผลการศึกษาวิชาแบ่งเป็น ๗ ระดับ คือ A, A-, B+, B, C+, C และ F มีผลการศึกษา ระดับ ค่าระดับ และเกณฑ์คะแนน แต่ละระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ	เกณฑ์คะแนน		เกณฑ์
			วิชาเลือก	วิชาบังคับและวิชาเอก	
เยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐๐	๕๕ - ๑๐๐	๕๕ - ๑๐๐	เกณฑ์ผ่านวิชาบังคับและวิชาเอก
ดีมาก (Very Good)	A-	๓.๖๓	๕๐ - ๕๔	๕๐ - ๕๔	”
ดี (Good)	B+	๓.๓๓	๔๕ - ๔๙	๔๕ - ๔๙	”
ค่อนข้างดี (Quite Good)	B	๓.๐๐	๔๐ - ๔๔	๔๐ - ๔๔	”
ปานกลาง (Moderate)	C+	๒.๕๐	๓๕ - ๓๙	ต่ำกว่า ๔๐	เกณฑ์ผ่านวิชาเลือก
ผ่าน (Pass)	C	๒.๐๐	๓๐ - ๓๔		”
ตก (Failed)	F	๐	ต่ำกว่า ๓๐		

๑๐.๔ นิสิตต้องสอบไล่ได้ระดับ A, A-, B+ และ B หรือ S ในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นวิชาบังคับ วิชาเอก หรือวิชาเลือก นิสิตที่ได้ระดับต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับหรือวิชาเอก ต้องลงทะเบียนรายวิชานั้นใหม่ และต้องสอบไล่ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี เงื่อนไขอื่น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยเรื่องการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๕

๑๐.๕ การประเมินผลวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๐.๖ ระบบการวัดผลและประเมินผลในเรื่องอื่น ๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาถือปฏิบัติโดยอนุโลม

๑๑. การสำเร็จการศึกษา

คุณสมบัติผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร มีดังต่อไปนี้

๑๑.๑ นิสิตมีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค หรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ มีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้ค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม โดยไม่คิดค่าธรรมเนียมใด ๆ

๑๑.๓ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและวิชาเอกทุกวิชา และได้รับ S ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U

๑๑.๔ ผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๑๑.๕ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๒. ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๑๒.๑ นิสิตจะเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๕ หน่วยกิต

๑๒.๒ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ต้องมีทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ ท่าน แต่ไม่เกิน ๒ ท่าน ทั้งนี้จะต้องมีอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ ท่าน

๑๒.๓ นิสิตมีสิทธิ์ขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนด ได้ค่าเฉลี่ยสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ และทำวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ โดยใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับจากวันลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๑๒.๔ เงื่อนไขอื่น ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๓. โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผนดังนี้

๑๓.๑ แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๘ หน่วยกิต และอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

โครงสร้างหลักสูตร	แผน ก (๑)	แผน ก (๒)	แผน ข
๑. หมวดวิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า		๘	
๒. หมวดวิชาเอก ไม่น้อยกว่า		๑๒	
๓. หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า		๖	
๔. วิทยานิพนธ์		๑๒	
รวมทั้งสิ้น		๓๘	

๑๓.๒ แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต และทำการศึกษาอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

โครงสร้างหลักสูตร	แผน ก (๑)	แผน ก (๒)	แผน ข
๑. หมวดวิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า			๘
๒. หมวดวิชาเอก ไม่น้อยกว่า			๑๒
๓. หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า			๑๒
๔. การศึกษาอิสระ			๖
รวมทั้งสิ้น			๓๘

๑๔. รายวิชาในหลักสูตร

๑๔.๑ วิชาบังคับ ๑๒ หน่วยกิต

๖๑๒ ๑๐๑ อริยสัจ ๔ ในฐานะกฎของจักรวาลธรรมชาติ

๓ (๓-๐-๖)

(The Four Noble Truths as the Law of Natural)

๖๑๒ ๑๐๒	อานาปานสติ วิธีสู่ปัญญาและสันติสุข (Anapanasati as A Pathway to Pañña and Peace)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๒ ๒๐๓	จิตปริกษาและจิตรักษาเชิงพุทธกับการแก้ปัญหาและแก้ทุกข์ทางใจ (Buddhist Counseling and Psychotherapy and Psychological Problem Solving and Support)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๒ ๒๐๔	ชีวิตและความตายในทัศนะของพุทธศาสนา (Life and Death in Buddhist Perspective)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๒ ๒๐๕	ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับบริบทพุทธศาสนา (Appropriate Methodology for Research in Buddhist Context)	(๓) (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๑๐๔	ภาษาอังกฤษ (English)	(๓) (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน (Buddhist Meditation)	(๓) (๓-๐-๖)
๑๔.๒ วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต		
๖๑๒ ๑๐๖	จิตวิทยาสิริมงคล (Sirimangala Psychology)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๒ ๑๐๗	พ่อแม่และการดูแลวิถีพุทธเพื่อจิตประภัสสร (Buddhist Parenting and Care for Purifying Citta)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๒ ๒๐๘	ปัจจุสมุปบาทกับความเป็นโรค (Paticcasamuppada and Diseases)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๒ ๓๐๕	การฝึกงานดูแลผู้ป่วยโดยหลักพุทธ (Practicum in Buddhist Hospice Care)	๓ (๓-๐-๖)
๑๔.๓ วิชาเลือก ๖-๑๒ หน่วยกิต		
๖๑๒ ๒๑๐	อายุรเวทและธรรมชาติบำบัด (Ayurveda and Natural Healing)	๓ (๓-๐-๖)

๖๑๒ ๒๑๑	พุทธวิถีในการเผชิญกับความเจ็บป่วยเรื้อรัง ภาวะใกล้ตาย และความตาย (Buddhist Way of Coping with Chronic Diseases, Dying and Death)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๒ ๒๑๒	พุทธธรรมกับศิลปะแห่งธรรมชาติ (Buddhism and the Arts of Nature)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๒ ๒๑๓	ธรรมนิเทศผ่านสื่อ (Dhammic Communication through Media)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๒ ๓๑๔	พุทธจิตวิทยากับความสุข (Buddhist Psychology and Happiness)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๒ ๓๑๕	หลักพระพุทธศาสนากับชุมชนยั่งยืน (Buddhist Principles and Sustainable Community)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๒ ๓๑๖	ความรับผิดชอบต่อทางสังคมของพุทธศาสนิกในสังคมร่วมสมัย (Social Responsibility of Buddhists in Contemporary Society)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๒ ๓๑๗	การนวดแผนไทยกับสุขภาวะทางกายและใจ (Traditional Thai Massage and Physical and Psychological Well-being)	๓ (๓-๐-๖)
๑๔.๔ วิทยานิพนธ์		
๖๑๒ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์ (Thesis)	๑๒ หน่วยกิต
๑๔.๕ การศึกษาอิสระ		
๖๑๒ ๕๐๐	การศึกษาอิสระ (Independent Studies)	๖ หน่วยกิต

๑๕. แผนการศึกษา

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๑	วิชาบังคับ	
	๖๑๒ ๑๐๑ อริยสัจ ๔ ในฐานะกฎของสังขธรรมธรรมชาติ	๓
	๖๑๒ ๑๐๒ อานาปานสติ วิถีสู่ปัญญาและสันติสุข	๓
	๖๑๒ ๒๐๓ จิตปรีक्षाและจิตรักษาเชิงพุทธกับการแก้ปัญหาและ- แก้กฏทางใจ	๓
	๖๑๒ ๒๐๔ ชีวิตและความตายในทัศนะของพุทธศาสนา	๓
	๖๐๐ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษ	(๓)
	รวม	๑๕

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๒	วิชาบังคับ	
	๖๑๒ ๒๐๕ ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับบริบทพุทธศาสนา	(๓)
	วิชาเอก	
	๖๑๒ ๑๐๖ จิตวิทยาตีริมงคล	๓
	๖๑๒ ๑๐๗ พ่อแม่และการดูแลวิถีพุทธเพื่อจิตประภัสสร	๓
	๖๑๒ ๒๐๘ ปฏิจจสมุปบาทกับความเป็นโรค	๓
	๖๑๒ ๓๐๕ การฝึกงานดูแลผู้ป่วยโดยหลักพุทธ	๓
	รวม	๑๕

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๓	วิชาบังคับ ๖๐๐ ๒๐๕ grundlagen	(๓)
	วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต (แผน ก) หรือ ๑๒ หน่วยกิต (แผน ข)	
	๖๑๒ ๒๑๐ อายุรเวชและธรรมชาติบำบัด	๓
	๖๑๒ ๒๑๑ พุทธวิถีในการเผชิญกับความเจ็บป่วยเรื้อรัง- ภาวะใกล้ตาย และความตาย	๓
	๖๑๒ ๒๑๒ พุทธธรรมกับศิลปะแห่งธรรมชาติ	๓
	๖๑๒ ๒๑๓ ธรรมเนียมเทศผ่านสี่	๓
	๖๑๒ ๓๑๔ พุทธจิตวิทยากับความสุข	๓
	๖๑๒ ๓๑๕ หลักพระพุทธศาสนากับชุมชนยั่งยืน	๓
	๖๑๒ ๓๑๖ ความรับผิดชอบทางสังคมของ- พุทธศาสนิกในสังคมร่วมสมัย	๓
	๖๑๒ ๓๑๗ การนวดแผนไทยกับสุขภาพทางกายและใจ	๓
	รวม	๕/๑๕

ภาคเรียน	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๔	๖๑๒ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๑๒
	๖๑๒ ๕๐๐ การศึกษาอิสระ	๖
	รวม	๑๒/๖

๑๖. แนวสังเขปรายวิชา

๑๖.๑ วิชาบังคับ ๑๒ หน่วยกิต

๑๖๒ ๑๐๑ อริยสัจ ๔ ในฐานะกฎของสังขธรรมธรรมชาติ ๓ (๓-๐-๖)

(The Four Noble Truths as the Law of Natural)

ศึกษาอริยสัจ ๔ และธรรมนิยาม ความจริงของชีวิตและธรรมชาติ กฎที่ครอบคลุมทุกปรากฏการณ์ ทุกเหตุการณ์ทุกการกระทำ ทุกความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทั้งหมด และความประพัตติที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับกฎของธรรมชาติ และผลที่เกิดขึ้นกับบุคคลและสังคม

๑๖๒ ๑๐๒ อานาปานสติ วิธีสู่ปัญญาและสันติสุข ๓ (๓-๐-๖)

(Anapanasati as A Pathway to Pañña and Peace)

ศึกษาการหายใจและลมหายใจเพื่อสมาธิและวิปัสสนา ผลของการหายใจที่นำจิตใจให้เกิดปัญญาและสันติสุข ความสัมพันธ์ระหว่างการหายใจ และสุขภาวะทางกายและทางใจ

๑๖๒ ๒๐๓ จิตปรึกษาและจิตรักษาเชิงพุทธกับการแก้ปัญหาและแก้ทุกข์ทางใจ ๓ (๓-๐-๖)

(Buddhist Counseling and Psychotherapy and Psychological Problem Solving and Support)

ศึกษากระบวนการปรึกษาและกระบวนการรักษาทางใจโดยหลักพุทธธรรม การฝึกฝนความรู้และความชำนาญในการบริการเพื่อรักษาและเยียวยาทางจิตใจ ด้วยหลักแห่งสุทธิ ปัญญา เมตตา และขันติ

๑๖๒ ๒๐๔ ชีวิตและความตายในทัศนะของพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)

(Life and Death in Buddhist Perspective)

ศึกษานิยาม ความหมายของชีวิตและความตาย ตลอดจนท่าทีที่พึงมีต่อชีวิตและความตายในทัศนะของพระพุทธศาสนา ศึกษาและทำความเข้าใจกับมรณสติ

๑๖๒ ๒๐๕ ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับบริบทพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)

(Appropriate Methodology for Research in Buddhist Context)

ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยที่เอื้อกับบริบทและเนื้อหาของพุทธศาสนา ครอบคลุมวิธีวิทยาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ หรือวิธีวิทยาที่เอื้อต่อเนื้อหาพุทธศาสนา

๖๐๐ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษ

(๓) (๓-๐-๖)

(English)

ศึกษาภาษาอังกฤษให้เกิดความชำนาญทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการพูด การเขียน การอ่านและการฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นศัพท์ทางจิตวิทยาการฝึกอภิปรายหลักพุทธธรรมเป็นภาษาอังกฤษ เช่น พระรัตนตรัย หลักศีล ๕ ไตรลักษณ์ อริยสัจ ๔ มรรค ๘ กรรมปฏิบัติสมุปปบาท

๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน

(๓) (๓-๐-๖)

(Buddhist Meditation)

ศึกษาสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเศษ รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทยโดยเน้นอารมณ์ขอสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน

๖๖.๒ วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต

๖๑๒ ๑๐๖ จิตวิทยาสิริมงคล

๓ (๓-๐-๖)

(Sirimangala Psychology)

ศึกษาวิถีชีวิตแห่งความเป็นมงคล การเจริญภาวนาเพื่อชีวิตที่เป็นมงคล ศึกษาวิถีที่จะนำไปสู่ความเสื่อมและการป้องกันการดำเนินชีวิตแบบอบายมุข เนื้อหาและการปฏิบัติจะครอบคลุมหลักมงคลชีวิต ๓๘ ประการ หลักธรรมนุญชีวิต และพระบรมราชาบาทที่พระราชทาน เพื่อความเป็นสิริมงคลในโอกาสต่าง ๆ

๖๑๒ ๑๐๗ พ่อแม่และการดูแลวิถีพุทธเพื่อจิตประภัสสร

๓ (๓-๐-๖)

(Buddhist Parenting and Care for Purifying Citta)

ศึกษาความเป็นพ่อแม่ตามแนวพุทธธรรม ดำรงชีวิตครอบครัวตามหลักศาสนา การเลี้ยงดู ครรภ์ ทารกและเด็กในช่วงปฐมวัย ด้วยจิตใจที่มุ่งสร้างจิตใจที่ดีงามด้วยภาวะจิตใจที่ดีงามของพ่อแม่ การเป็นพ่อแม่ด้วยจิตประภัสสร และการแผ่จิตประภัสสรสู่วิถีจิตของทารกและเด็ก

๖๑๒ ๒๐๘ ปฏิจจสมุปปบาทกับความเป็นโรค

๓ (๓-๐-๖)

(Paticcasamuppada and Diseases)

ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างจิตใจที่ไม่เป็นสุขกับผลที่มีต่อสภาวะของชีวิต ร่างกาย และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เน้นให้เห็นถึงอิทธิพลของกิเลสหรืออวิชชา หรือค้นหาที่มีต่อชีวิตทุกแง่มุม

- ๖๑๒ ๓๐๕ **การฝึกงานดูแลผู้ป่วยโดยหลักพุทธ** ๓ (๓-๐-๖)
(Practicum in Buddhist Hospice Care)
ศึกษาและฝึกฝนการอยู่กับผู้ป่วย และดูแลผู้ป่วยให้เผชิญกับความเจ็บป่วยและความทุกข์
ใจต่างๆ ที่เนื่องกับผู้ป่วย ศึกษาการดูแลจิตใจของญาติผู้ป่วย ด้วยอาศัยหลักธรรมในพุทธศาสนา
- ๖๖.๓ **วิชาเลือก ๖-๑๒ หน่วยกิต**
- ๖๑๒ ๒๑๐ **อายุรเวทและธรรมชาติบำบัด** ๓ (๓-๐-๖)
(Ayurveda and Natural Healing)
ศึกษาหลักและวิธีสู่การมีชีวิตอย่างกลมกลืนกับจังหวะธรรมชาติ การปฏิบัติตามหลัก
อายุรเวทและธรรมชาติบำบัด เพื่อการดำรงชีวิตอย่างสอดคล้องและกลมกลืนกับกระบวนการธรรมชาติ
- ๖๑๒ ๒๑๑ **พุทธวิถีในการเผชิญกับความเจ็บป่วยเรื้อรัง** ๓ (๓-๐-๖)
ภาวะใกล้ตาย และความตาย
(Buddhist Way of Coping with Chronic Diseases, Dying and Death)
ศึกษาและทำความเข้าใจกับสภาวะจิตใจและร่างกายอันเกิดจากภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังภาวะใกล้
ตายและความตาย หรือการสูญเสียจากความตาย และศึกษาถึงหลักธรรมและหลักปฏิบัติในพุทธศาสนา เช่น หลัก
ไตรสิกขา หลักโพชฌงค์ หรืออื่น ๆ เพื่อการเผชิญกับภาวะเหล่านั้นอย่างมั่นคงสง่างาม
- ๖๑๒ ๒๑๒ **พุทธธรรมกับศิลปะแห่งธรรมชาติ** ๓ (๓-๐-๖)
(Buddhism and the Arts of Nature)
ศึกษาความจริง ความงาม ความเป็นคุณค่าของสรรพสิ่งจากฐานพุทธธรรม แนวทางของ
ความจริง ความงาม เพื่อการปฏิบัติธรรมสู่ภาวะสันติสุขและความละเอียดอ่อนของจิตใจ เพื่อสัมผัสกับความ
เคลื่อนไหวอันอ่อนโยนของธรรมชาติ
- ๖๑๒ ๒๑๓ **ธรรมนิเทศผ่านสื่อ** ๓ (๓-๐-๖)
(Dhammic Communication through Media)
ศึกษาการเผยแพร่ธรรมผ่านสื่อประเภทต่างๆ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อกระจายเสียง สื่อกระจาย
ภาพและเสียง สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อดิจิทัล การพิจารณารูปแบบและลักษณะ เฉพาะของสื่อ บทบาท ศักยภาพ
และประสิทธิภาพของสื่อแต่ละประเภทในงานธรรมนิเทศ กระบวนการสร้างและ ผลิตสื่อเพื่องานธรรมนิเทศ
การบูรณาการสื่อประเภทต่างๆ ตั้งแต่ขั้นวางแผน ออกแบบ ผลิต เผยแพร่ และประเมินผล

- ๖๑๒ ๓๑๔ พุทธจิตวิทยากับความสุข ๓ (๓-๐-๖)
(Buddhist Psychology and Happiness)
ศึกษาภาวะของความสุขในระดับต่างๆตามหลักคำสอนในพุทธศาสนา เช่น ความสุข
ระดับกาม ความสุขระดับฉน และความสุขระดับ โลกุตระ
- ๖๑๒ ๓๑๕ หลักพระพุทธศาสนากับชุมชนยั่งยืน ๓ (๓-๐-๖)
(Buddhist Principles and Sustainable Community)
ศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่เอื้อให้เกิดชุมชนที่ยั่งยืน ปัจจัยต่างๆที่เกื้อหนุนต่อ
การเติบโตของชุมชนอย่างยั่งยืน
- ๖๑๒ ๓๑๖ ความรับผิดชอบต่อสังคมของพุทธศาสนิกในสังคมร่วมสมัย ๓ (๓-๐-๖)
(Social Responsibility of Buddhists in Contemporary Society)
ศึกษาบทบาทของพุทธศาสนิกทั้งบรรพชิตและฆราวาสที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม
เพื่อร่วมแก้ปัญหาและยกระดับสังคมในมิติของจิตวิญญาณ
- ๖๑๒ ๓๑๗ การนวดแผนไทยกับสุขภาพทางกายและใจ ๓ (๓-๐-๖)
(Traditional Thai Massage and Physical and Psychological Well-being)
ศึกษาโครงสร้างของร่างกายและจิตใจ ในบริบทของการนวดแผนไทย แนวทางเดินของเส้น
ลมที่มีผลต่อการทำงานของร่างกายและจิตใจ เทคนิคการนวดต่างๆ เพื่อช่วยฟื้นฟูและรักษา
ร่างกายและจิตใจให้มีพลัง ให้แข็งแรง สบาย และเป็นสุข ผ่อนคลาย
- ๖๖.๔ ๖๑๒ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต
(Thesis)
การวิจัยค้นคว้าอย่างมีระบบระเบียบเพื่อแสวงหาความรู้ในประเด็นหรือคำถามที่อยู่ในความ
สนใจของนักศึกษาภายใต้การควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการ
- ๖๖.๕ ๖๑๒ ๕๐๐ การศึกษาอิสระ ๖ หน่วยกิต
(Independent Studies)
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในปัญหาหรือเรื่องที่น่าสนใจในบริบทของพุทธศาสตร์และ
ศิลปะแห่งชีวิตที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ภายใต้การอนุญาต แนะนำและการควบคุม
โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและเขียนรายงานในรูปของสารนิพนธ์
-